

Programowanie liniowe		
Dominik Wróbel	23 IV 2018	Pon 08:00, s. 111
Numery zadań		2, 3

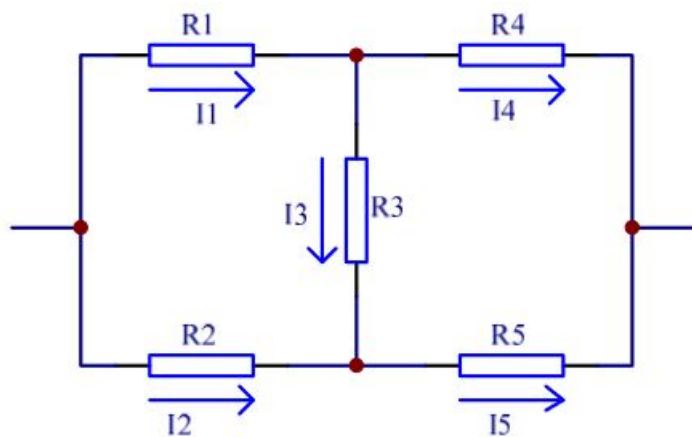
1 Cel ćwiczenia

Celem ćwiczenia jest zapoznanie się z optymalizacją praktycznych zagadnień przy użyciu programowania liniowego. Rozwiązane przykłady pozwolą na nabycie umiejętności budowy poprawnego modelu matematycznego dla danego zagadnienia.

2 Przebieg ćwiczenia

2.1. Zadanie 2 - Optymalizacja mocy wydzielanej na mostku

W zadaniu rozważany jest układ mostka z 5 opornikami. Układ z polecenia przedstawia Rysunek 1

Rysunek 1: Mostek analizowany w zadaniu

W zadaniu dane są napięcia odkładające się na każdym z oporników oraz zakresy wartości prądów jakie muszą przepływać przez dany opornik. Każdy prąd I_i musi spełniać warunek

$$\bar{I}_i - \Delta_i \leq I_i \leq \bar{I}_i + \Delta_i$$

przy danych założeniach

i	1	2	3	4	5
U_i [V]	6	10	4	7	3
I_i [mA]	4	2	2	2	4
Δ_i [mA]	1	1	1	1	

Rysunek 2: Założenia zadania

Zadanie rozpoczęto od budowy modelu matematycznego na podstawie I prawa Kirchhoffa dla węzłów mostka :

$$\begin{cases} I_1 - I_3 - I_4 = 0 \\ I_2 + I_3 - I_5 = 0 \\ I_1 + I_2 - I_4 - I_5 = 0 \end{cases}$$

Powyższe równania odpowiadają modelowi matematycznemu postaci $Ax = b$, w którym

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & -1 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 \end{bmatrix} \quad b = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Celem zadania jest minimalizacja całkowitej mocy wydzielanej na mostku, a zatem funkcja celu jest postaci:

$$f_c(x) = U_1 I_1 + U_2 I_2 + U_3 I_3 + U_4 I_4 + U_5 I_5 \rightarrow \min$$

Funkcja celu odpowiada modelowi $f_c(x) = cx$, zmienne decyzyjne w tym modelu to prądy płynące przez i-te oporniki, współczynniki funkcji celu, to napięcia na i-tych opornikach, stąd

$$c = [U_1 \quad U_2 \quad U_3 \quad U_4 \quad U_5]$$

Nierówność

$$\bar{I}_i - \Delta_i \leq I_i \leq \bar{I}_i + \Delta_i$$

określa górne i dolne ograniczenie dla zmiennych decyzyjnych, dlatego

$$l = \bar{I}_i - \Delta_i \quad u = \bar{I}_i + \Delta_i$$

W celu implementacji powyższego modelu do pliku `zrodpl.m` dopisano wszystkie potrzebne dane oraz na ich podstawie stworzono odpowiednie macierze. Skrypt przedstawia listing 1.

```

12
13 Diff = [];
14 Sum = [];
15 U_i = [ 6 10 4 7 3 ];
16 I_i = [ 4 2 2 2 4 ];
17 Delta_i = [ 1 1 1 1 0 ];
18 for i = 1:5
19 Diff = [ Diff I_i(i)-Delta_i(i) ];
20 end
21 for i = 1:5
22 Sum = [ Sum I_i(i)+Delta_i(i) ];
23 end
24 Diff=Diff';
25 Sum=Sum';
26 A = [ 1, 0, -1, -1, 0;
27       0, 1, 1, 0, -1;
28       1, 1, 0, -1, -1 ];
29 b = [ 0 ; 0 ; 0 ]; % Ograniczenia Ax = b
30 t = [ 0 ; 0 ; 0 ]; % typy ograniczen
31 c = U_i;           % współczynniki funkcji celu
32 l = Diff;          % I_i - delta_i, dolne ograniczenie
33 u = Sum;           % I_i + delta_i, gorne ograniczenie
34 zadan = 'mini';

```

Listing 1: `zrodpl.m`

Stworzono także plik main.n wywołujący zrodpl.m oraz obliczający wartości optymalne mocy i oporników. Skrypt przedstawia listing 2.

```

12
13 plnad;
14 xopt
15 M = c * xopt ; % zuzyta moc optymalna
16 Moc = M / 1000
17 Oporniki = c ./ xopt'*1000; % opory optymalne R = u / i
18 Oporniki
19 Moc

```

Listing 2: main.m

Otrzymano następujące wyniki:

$$R_{opt} = \begin{bmatrix} 2000 \\ 5000 \\ 2000 \\ 7000 \\ 750 \end{bmatrix} \Omega \quad P_{opt} = 0.0650W \quad I_{opt} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 2 \\ 1 \\ 4 \end{bmatrix} mA$$

2.2. Zadanie 3 - Optymalizacja procesu wytwarzania

W zadaniu rozważany zakład produkcyjny, który wytwarza trzy wyroby. Dana jest liczba roboczogodzin potrzebna do wykonania sztuki produktu:

Wyrób	Montaż	Kontrola	Pakowanie
A	0,30	0,10	0,06
B	0,50	0,08	0,04
C	0,40	0,12	0,05

Rysunek 3: Założenia zadania

Dane jest też liczba możliwych do wykorzystania roboczogodzin w ciągu tygodnia w każdym z działów zakładu produkcyjnego:

- Montaż 1800
- Kontrola 800
- Pakowanie 700

oraz zysk ze sprzedaży każdego z produktu:

- Wyrób A 400 zł/szt
- Wyrób B 300 zł/szt
- Wyrób C 200 zł/szt

Powyższe ograniczenia odpowiadają modelowi matematycznemu postaci $Ax \leq b$, w którym wektor b zawiera całkowitą możliwą liczbę roboczogodzin w danym dziale. x to wektor zmiennych decyzyjnych, który opisuje liczbę wyprodukowanych produktów danego typu.

$$A = \begin{bmatrix} 0.3 & 0.5 & 0.4 \\ 0.1 & 0.08 & 0.12 \\ 0.06 & 0.04 & 0.05 \end{bmatrix} \quad b = \begin{bmatrix} 1800 \\ 800 \\ 700 \end{bmatrix}$$

Celem zadania jest maksymalizacja zysku z produkowanych produktów.

$$f_c(x) = 400x_a + 300x_b + 200x_c \rightarrow \max$$

Funkcja celu odpowiada modelowi $f_c(x) = cx$, zmienne decyzyjne w tym modelu to ilość wyprodukowanych sztuk danego wyrobu

$$c = [400 \quad 300 \quad 200]$$

Ilość produkowanych produktów powinna być większa lub równa zero oraz mniejsza od nieskończoności, są to ograniczenia dolne górne na wartość znalezionej rozwiązania :

$$l = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = 0 \leq x_i < \inf = \begin{bmatrix} \inf \\ \inf \\ \inf \end{bmatrix} = u$$

W celu implementacji powyższego modelu do pliku `zrodpl.m` dopisano wszystkie potrzebne dane oraz na ich podstawie stworzono odpowiednie macierze. Skrypt przedstawia listing 3.

```

12
13 product_A = [ 0.3 0.1 0.06 ]; % roboczogodziny potrzebne na sztuke
14 product_B = [ 0.5 0.08 0.04 ]; % danego produktu
15 product_C = [ 0.4 0.12 0.05 ];
16 max_mon = 1800; % max. dostępna liczba roboczogodzin
17 max_kont = 800; % w tygodniu
18 max_pakow = 700;
19 zysk_A = 400;
20 zysk_B = 300;
21 zysk_C = 200;
22 A = [ product_A(1) product_B(1) product_C(1);
23       product_A(2) product_B(2) product_C(2);
24       product_A(3) product_B(3) product_C(3);
25       ];
26 b = [ max_mon ; max_kont ; max_pakow ]; % Ograniczenia Ax = b
27 t = [ -1 ; -1 ; -1 ]; % -1 to <=
28 c = [ zysk_A zysk_B zysk_C ]; % współczynniki funkcji celu
29 l = [ 0; 0; 0 ]; % , dolne ograniczenie
30 u = [ inf; inf; inf ]; % , górne ograniczenie
31 zadan = 'maks';

```

Listing 3: `zrodpl.m`

Stworzono także plik `main.n` wywołujący `zrodpl.m` oraz obliczający wartości optymalne liczby sztuk produkowanych produktów oraz całkowity zysk. Skrypt przedstawia listing 4.

3 WNIOSKI KOŃCOWE

```
12
13 plnad;
14 xopt
15 profit = xopt(1)*zysk_A+xopt(2)*zysk_B+xopt(3)*zysk_C;
16 profit
```

Listing 4: main.m

Otrzymano następujące wyniki:

$$x_{opt} = \begin{bmatrix} 6000 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_a \\ x_b \\ x_c \end{bmatrix} \quad Zysk_{opt} = 2400000$$

Ilość produkowanego produktu x_a odpowiada optymalnemu tygodniowemu planowi produkcji z zyskiem 2400000 zł. Uzyskana odpowiedź spełnia wszystkie założenia.

3 Wnioski końcowe

Programowanie liniowe pozwala na łatwe rozwiązywanie wielu praktycznych problemów. Kluczowe przy tego typu zadaniach jest zbudowanie prawidłowego modelu matematycznego z uwzględnieniem wszystkich ograniczeń. Następnie rozwiązanie przy pomocy metody Simpleks wymaga dbałości o zapisane ograniczenia.